

Ptaki w naszych karmnikach – bogatka

tekst i zdjęcia: Dariusz Ożarowski

*Trójmiejska Grupa Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków
Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych w Słupsku
Oddział Zespołu w Gdańsku – Trójmiejski Park Krajobrazowy*

Wiele osób zajmujących się dokarmianiem ptaków na pewno zgodzi się ze mną, że najczęstszymi ptasimi gośćmi w naszych karmnikach są, bez wątpienia, sikory. Spośród sześciu gatunków sikor gniazdujących w naszym kraju karmniki w okresie zimowym najliczniej odwiedza sikora bogatka – największa z naszych sikor.

Zawsze zastanawiałem się, skąd pochodzi polska nazwa tego gatunku sikory i wymyśliłem sobie tak: bogatka to przecież jedna z naszych najbarwniejszych sikor, a więc można powiedzieć, że jest ona bogato ubarwiona.i mamy bogatkę.

Bogatki to ptaki częściowo wędrowne, to znaczy, że część osobników odlatuje od nas na zimę, a znaczna część podejmuje zimowanie w naszym kraju. Te ptaki, któ-

re opuszczają nasz kraj, na zimę udają się do Europy zachodniej (Francja, Holandia, Francja). Do naszego kraju przylatują ponadto ptaki z obszarów położonych na północ i wschód od Polski. Tak więc nasze karmniki mogą odwiedzać bogatki z różnych części Europy.

Ulubionym „karmnikowym” pokarmem bogatek są nasiona słonecznika. Jest to jeden z najbardziej kalorycznych typów karmy wykładanej w karmnikach. Bogatki i inne sikory radzą sobie znakomicie z wydobyciem nasion z łusek – nie ma więc potrzeby ponosić kosztów zakupu słonecznika łuskanego, którego cena jest znacznie wyższa niż słonecznika niełuskanego. Bogatki równie chętnie zjadają orzechy laskowe, trzeba jednak pamiętać, że zakup tego

Samic bogatki

Samica bogatki

rodzaju karmy to już naprawdę duży wydatek. Sikory bogatki korzystają również z nasion wtapianych w tłuszcz, dlatego warto wywiesić koło karmnika specjalne kule tłuszczowe, które można zakupić w sklepach zoologicznych.

Przyglądając się bogatkom w karmniku jesteśmy w stanie bez większych problemów rozróżnić płeć obserwowanych osobników. Samce charakteryzują się występowaniem szerokiej czarnej pręgi rozpoczynającej się na podgardlu i ciągnącej się przez pierś i brzuch, na którym to pręga wyraźnie się rozszerza. Samice mają pręgę wąską zanikającą w kierunku brzucha.

Bogatki poza charakterystycznym śpiewem godowym (którym odzywają się przede wszystkim w okresie lęgowym, czyli od marca do czerwca) odznaczają się wyjątkową różnorodnością głosów. Udało się już zarejestrowano przeszło 40 różnych typów głosów, które zapewne pełnią nieco inną funkcję w życiu tych ptaków –

jest tu pole do badań dla wielu współczesnych i przyszłych pokoleń ornitologów.

Zimą te bogatki, które pozostały w na-

Kule tłuszczowe z zatopionymi nasionami na pewno zwabią do naszych karmników sikory

Samica bogatki przy karmniku wykonanym z połowy skorupy orzecha kokosowego

szym kraju lub przyleciały z północy lub wschodu łączą się w niewielkie stadka i koczują w poszukiwaniu pokarmu. Wtedy też chętnie odwiedzają nasze karmniki. Jeżeli zadbamy o stałe wykładanie karmy w karmniku i będziemy przestrzegać innych

zasad prawidłowego dokarmiania ptaków (o których pisałem w artykule: Dokarmianie ptaków – sztuka miła, acz niełatwa) możemy być pewni, że ptasia stołówka będzie licznie odwiedzana przez te wścibskie i ruchliwe sikory.

Bogatka przy karmniku z butelki plastikowej – widać, że samiec!